

lenti à abuti licuisset. Quas verò exhibuimus, eas affatim satisfacturas putamus Curioso Lectori, & evidenter demonstraturas dissentium & discrepantiam Astronomorum, qui tamen in re maximā & difficillimā non multum se discrepare arbitrantur. Tanti autem dissensus præcipue causæ sunt Observationes Astronomicæ variis modis institutæ variis instrumentis peractæ, variisque rationibus, aut potius conjecturis stabilitæ, & quidem quoad corpora longissimè distita, ac non certis & firmis rationibus, sed mens hæliolationibus, & conjecturis subiecta. Hinc non absque ratione Systemata illa Mundanorum Corporum ab Astronomis Hypotheses, id est, suppositiones vocantur, quandoquidem ex Observationibus suis supponunt, & conjiunt, ac rationibus hæliolantibus concludunt, cum Corporum dispositione, magnitudine, distantia, & proportionem ita comparatum esse, quemadmodum ipsis ex Observationibus suis divinare & suspicari licuit. Ex hoc fonte tot Orbes fictos cum Epicyclorum, aliorumque similium figmentorum farragine tanta olim emeruisse videmus apud Veteres, qui cum Phænomena Cœlestia nullo alio pacto ad normam & certitudinem revocare possent, ad ejusmodi figmenta confugerunt, quæ experientia hodiernæ, per Tubum Opticum longè illustriori factæ, prorsus adversantur. Ut ut se res habeat, Astronomia hæcenus in magnâ incertitudine fluctuanti, & ab inverso cognoscendi ordine proficiscenti, his ultimis temporibus haud exigua lux accessit, accensa partim incredibili industria eorum, qui rebus Astronomicis admodum delectantur, partim instrumentorum meliorum, perfectiorumque adiumento, atque auxilio ipsius Tubi Optici, quem nostra tempora insigni commodi boni publici produxerunt, de sibi subsequituris proculdubio pollicentia, quod de Astronomia majori perfectione certa spes concipienda sit.

Altitudinem Orbium Cœlestium à Superficie Globi Terreni quidam exponunt, pulchrâ quâdam similitudine deductâ ab Equite, quam ex *Mejolo* & aliis Astronomis, capit. sexto lib. 1. *Geographia* sua *David Christianus*, vir admodum doctus, & in *Univ. Marpur.* Professor Ordinarius, inferuit, & nos dignam judicavimus, quâ hanc descriptionem concluderemus.

Dissentio
Astronomorum.

Ejus causæ
Observationes
Astronomicæ.

Systemata
eorum Hypotheses
vocantur.

Orbes ficti
& Epicycli.

Tubus
Opticus.

Orbium
Cœlestium
altitudinem
deductâ
Similitudinem

Si Eques singulis diebus 15. millia Germanica sursum petita ab E. ascendendo abolveret, posset à superficie Globi Terreni ad Globum Lunæ nonnisi quinque annorum, duorum mensium, & eò amplius spatio pervenire. Ad usque Mercurii Sphæram nonnisi decem annorum, & eò amplius, spatio perveniret. Ad usque Veneris Sphæram nonnisi annorum viginti sex, & eò amplius spatio perveniret. Ad usque Solis Sphæram nonnisi annorum centum sexaginta novem, & mensium trium perveniret. Ad usque Martis Sphæram nonnisi annorum centum octoginta quatuor, & mensium quinque, & eò amplius spatio perveniret. Ad usque Jovis Sphæram nonnisi annorum mille, ducentorum, nonaginta & unius, ac mensium duorum, & eò amplius spatio perveniret. Ad usque Saturni Sphæram nonnisi annorum bis mille, sexaginta quinque, & mensium undecim spatio perveniret. Ad usque Octavam Sphæram nonnisi bis mille septingentorum quinquaginta annorum, ac sex mensium, & eò amplius spatio perveniret. Ad Nonam Sphæram nonnisi bis mille nongentorum octuaginta duorum spatio perveniret. Si daremus alicui iter facienti per singulos dies saltem quinque millia Germanica, omne spatium à Terrâ usque ad Sphæram Nonam vix conficeret novem annorum millium curriculo, & circiter. Ergo si à condito Orbe per scalam à Nonâ Sphæra singamus aliquem rectâ lineâ coepisse versus Terram ascendere, si quinque tantum millia quotidie confecerit, hodie nondum pervenisse potuit in Terram, nec perveniet etiam post aliquot millia annorum. Hæc ex *Mejolo*, & aliis Astronomis, quæ an audacia potius quam certa, ipsi viderint. Quicquid sit, non sunt propterea vanæ præsumptionis, aut *ælogizæ* accusandi. Qui plura desiderat, videat *Aristotelem* lib. 1. *Metecor.* cap. 4. *Ptolemaum* *Dicht.* 1. cap. 6. *Alphraganum* *Differ.* 4. & 22. *Tychonem* *Brabe* lib. 1. *Progygn.* pag. 97. seq. & pag. 167. seq. *Witkindum* de *Sphæra* *Mundi* pag. 103. seq. *Copernicum* lib. 1. *Revolut.* cap. 6. pag. 9. cap. 11. pag. 20. lib. 2. cap. 1. pag. 63. lib. 4. cap. 19. & 20. p. g. 289. seq. *Cominbr.* lib. 2. de *Cælo* cap. 14. *quest.* 2. art. 1. & 2. pag. 406. seq. *Pencerum* de *circuit. cælest.* & *motu primo* part. 2. pag. 107. seq. *Magnum* in *Theoria Planetarum* lib. 2. cap. 24. & alios.

CORPO-

